

Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Nysie

Wydział Nauk Medycznych

Opis modułu kształcenia

Nazwa modułu (przedmiotu)		Geriatra i pielęgniarstwo geriatryczne				Kod przedmiotu		D.-GiPG		
Kierunek studiów		Pielęgniarstwo								
Profil kształcenia		praktyczny								
Poziom studiów		Pierwszego stopnia								
Specjalność										
Forma studiów		stacjonarny								
Semestr studiów		IV								
Tryb zaliczenia przedmiotu		Egzamin		Liczba punktów ECTS					Sposób ustalania oceny z przedmiotu	
Formy zajęć i inne		Liczba godzin zajęć w semestrze		Całkowita	5,25	Zajęcia kontaktowe	5	Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym		
		Całkowita	Zajęcia kontaktowe	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach form zajęć					Waga w %	
Wykład		10	10	Egzamin - test MCQ, test MRQ, test wyboru i dopasowania					40%	
Zajęcia praktyczne		40	40	Sprawdzian umiejętności w warunkach rzeczywistych- projekt procesu pielęgnowania na podstawie indywidualnego przypadku					20%	
Praktyka zawodowa		80	80	Zaliczenie – sprawdzian praktyczny					20%	
Praca własna studenta		10	0	Zaliczenie - praca pisemna - projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study) wraz z przeglądem piśmiennictwa					20%	
Razem		140	130						Razem	100%
Kategoria efektów	Lp.	Efekty uczenia się dla modułu (przedmiotu)						Efekty kierunkowe	Formy zajęć	
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:										
Wiedza	1.	czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;						D.W1.	wykład, praca własna studenta	
	2.	etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;						D.W2.	wykład, praca własna studenta	
	3.	rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;						D.W3.	wykład, praca własna studenta	
	4.	zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach;						D.W4.	wykład, praca własna studenta	
	5.	zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;						D.W5.	wykład, praca własna studenta	
	6.	właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;						D.W6.	wykład, praca własna studenta	
	7.	zasady organizacji opieki specjalistycznej (internistycznej, chirurgicznej, w bloku operacyjnym, pediatrycznej, geriatrycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, w szpitalnym oddziale ratunkowym, intensywnej opieki, opieki paliatywnej i długoterminowej oraz nad pacjentem z chorobą nowotworową);						D.W7.	wykład, praca własna studenta	
	8.	standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i						D.W8.	wykład,	

		stanie zdrowia;		praca własna studenta
	9.	reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;	D.W9.	wykład, praca własna studenta
	10.	metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.W10.	wykład, praca własna studenta
	11.	proces starzenia się w aspekcie biologicznym, psychologicznym, społecznym i ekonomicznym;	D.W23.	wykład, praca własna studenta
	12.	patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku podeszłego: zespołu otępiennego, majaczenia, depresji, zaburzeń chodu i równowagi, niedożywienia, osteoporozy, hipotonii ortostatycznej, chorób narządu wzroku i narządu słuchu, inkontynencji oraz urazów doznanych w wyniku upadków;	D.W24.	wykład, praca własna studenta
	13.	narzędzia i skale do całościowej oceny geriatrycznej i oceny wsparcia osób starszych oraz ich rodzin lub opiekunów;	D.W25.	wykład, praca własna studenta
	14.	zasady usprawniania i aktywizacji osób starszych;	D.W26.	wykład, praca własna studenta
	15.	metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności;	D.W27.	wykład, praca własna studenta
	16.	etiopatogenezę i objawy kliniczne podstawowych zaburzeń psychicznych u dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym osób starszych;	D.W28.	wykład, praca własna studenta
	17.	działania prewencyjne zaburzeń snu u chorego, w tym w intensywnej opiece oraz stany deliryczne, ich przyczyny i następstwa;	D.W40.	wykład, praca własna studenta
	18.	proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;	D.W42.	wykład, praca własna studenta

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

Umiejętności	1.	gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;	D.U1 C.U2.	zajęcia praktyczne
	2.	gromadzić informacje metodą wywiadu, obserwacji, pomiarów, badania fizykalnego i analizy dokumentacji w celu rozpoznawania stanu zdrowia pacjenta, a także interpretować i dokumentować uzyskane wyniki dla potrzeb diagnozy pielęgniarskiej;	D.U2.	zajęcia praktyczne
	3.	stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych; monitorować stan zdrowia pacjenta podczas pobytu w szpitalu lub innych jednostkach organizacyjnych systemu ochrony zdrowia;	D.U3. C.U10.	zajęcia praktyczne

	długości ciała, obwodów: głowy, klatki piersiowej, talii, wskaźnika masy ciała (Body Mass Index, BMI), wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: stosunek obwodu talii do obwodu bioder (Waist Hip Ratio, WHR), stosunek obwodu talii do wzrostu (Waist to Height Ratio, WHtR), grubości fałdów skórno-tłuszczowych, obwodów brzucha i kończyn) oraz interpretować ich wyniki;		
4.	przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarstwa;	D.U4.	zajęcia praktyczne
5.	oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;	D.U5.	zajęcia praktyczne
6.	przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie; przechowywać i przygotowywać leki zgodnie z obowiązującymi standardami farmakoterapii i standardami opieki pielęgniarstwa; obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności	D.U7. C.U15. C.U14.	zajęcia praktyczne
7	wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych; Wystawiać recepty na leki, w tym recepturowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne w ramach kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich	D.U8. C.U16.	zajęcia praktyczne
8	rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;	D.U9.	zajęcia praktyczne
9	dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe; dobierać i stosować dostępne metody karmienia pacjenta (doustnie, przez zgłębnik do żołądka lub przetokę odżywczą); zakładać zgłębnik do żołądka, monitorować jego położenie i drożność, usuwać go oraz wymienić PEG (niskoprofilową gastrostomię balonową);	D.U10. C.U23. C.U34.	zajęcia praktyczne
10	przeprowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób;	D.U11.	zajęcia praktyczne
11	przeprowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację pacjenta z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej;	D.U13.	zajęcia praktyczne
12	edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;	D.U14.	zajęcia praktyczne
13	przeprowadzić rozmowę terapeutyczną;	D.U15.	zajęcia praktyczne
14	stosować metody komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie;	D.U16.	zajęcia praktyczne
15	komunikować się z członkami zespołu interdyscyplinarnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;	D.U17.	zajęcia praktyczne
16	organizować izolację pacjentów z zakażeniem i chorobą zakaźną w podmiotach leczniczych;	D.U18.	zajęcia praktyczne
17	doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii w różnych stanach klinicznych;	D.U19.	zajęcia praktyczne
18	wykonać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku oraz rozpoznać stan zagrażający zdrowiu i życiu;	D.U20.	zajęcia praktyczne
19	obliczać dawki insuliny okołopoślukowej z uwzględnieniem wyników badań pacjenta, w tym modyfikować dawkę stałą insuliny;	D.U25.	zajęcia praktyczne

	20	dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji; dobrać rodzaj i technikę zakładania bandażu i innych materiałów opatrunkowych oraz je stosować; założyć opatrunek na ranę, zmienić go lub zdjąć;	D.U21. C.U36. C.U38.	zajęcia praktyczne
	21	pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową i moczową; pielęgnować przetoki jelitowe i moczowe, w tym stosować zasady i techniki zakładania oraz wymiany worka stomijnego i środki do pielęgnacji przetok; zakładać cewnik do pęcherza moczowego, monitorować diurezę, usuwać cewnik i prowokować mikcję;	D.U26. C.U32. C.U33.	zajęcia praktyczne
	22	ocenić możliwości i deficyty funkcjonalne osoby starszej w życiu codziennym, posługując się skalami wchodzącymi w zakres całościowej oceny geriatrycznej;	D.U29.	zajęcia praktyczne
	23	rozpoznać ryzyko zespołu kruchości (frailty syndrome) u osoby starszej, posługując się rekomendowanymi skalami oceny oraz ustalić na tej podstawie priorytety opieki pielęgniarzkiej i działania prewencyjne w zakresie zapobiegania pogłębianiu się deficytów funkcjonalnych;	D.U30.	zajęcia praktyczne
	24	stosować procedury postępowania pielęgniarzkiego w stanach zagrożenia zdrowia i życia; udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia i życia;	D.U36. C.U41.	zajęcia praktyczne
	25	pielęgnować żylny dostęp naczyniowy obwodowy i centralny oraz dotętniczy; zakładać i usuwać cewnik z żył obwodowych, w tym żyły szyjnej zewnętrznej, wykonywać kroplowe wlewy dożylnie oraz monitorować i pielęgnować miejsce wkłucia obwodowego	D.U40. C.U22.	zajęcia praktyczne
	26	rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;	D.U41.	zajęcia praktyczne
	27	postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;	D.U42.	zajęcia praktyczne

W zakresie kompetencji społecznych absolwent:

Kompetencje społeczne	1.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu, samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	KS.1	wykład, zajęcia praktyczne, praca własna
	2.	ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	KS.2	wykład, zajęcia praktyczne, praca własna
	3.	zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	KS.3	wykład, zajęcia praktyczne, praca własna
	4.	dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.4	wykład, zajęcia praktyczne, praca własna
	5.	kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem;	KS.5	wykład, zajęcia praktyczne, praca własna
	6.	przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	KS.6	wykład, zajęcia praktyczne, praca własna

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Wykład	Wykład informacyjny z wykorzystaniem technik multimedialnych, wykład problemowy.
Tematyka zajęć	
<p>Zespół frailty.</p> <p>Odrębności farmakoterapii w wieku podeszłym, polipatologia, polipragmazja, politerapia.</p> <p>Wielkie problemy geriatryczne, nietrzymanie moczu, nietrzymanie stolca.</p> <p>Infekcyjne stany chorobowe w wieku podeszłym.</p> <p>Zaburzenia endokrynologiczne.</p> <p>Starzeć się wolniej.</p> <p>Wielkie problemy geriatryczne, otępienie, pogorszenie mobilności, upadki.</p> <p>Opieka paliatywna pacjenta w podeszłym wieku.</p> <p>Ocena chorego w wieku podeszłym.</p> <p>Zaburzenia psychiczne u osób starszych.</p> <p>Zaburzenia gospodarki węglowodanowej u osób starszych.</p> <p>Choroby układu krążenia.</p>	

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Zajęcia praktyczne	Metoda sytuacyjna ćwiczenia praktyczne w warunkach rzeczywistych
Tematyka zajęć	
<p>Pielęgnacja chorych z chorobą Alzheimera, Chorobą Parkinsona.</p> <p>Stany otępienne u osób w podeszłym wieku. Miażdżycza tętnic.</p> <p>Pielęgnacja osób w podeszłym wieku po udarach mózgowych. Prawidłowe ułożenie chorego. Profilaktyka odleżyn. Aspekty pielęgnacyjne rehabilitacji.</p> <p>Pielęgnowanie chorego w podeszłym wieku z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapaleniem żył - owrzodzeniem podudzia - zatorem tętniczym w obrębie kończyn dolnych <p>Pielęgnacja chorych w podeszłym wieku w przypadku nietrzymania moczu lub stolca.</p> <p>Postępowanie pielęgnacyjne w cukrzycy. Powikłania cukrzycy.</p>	

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Praca własna studenta	Metoda projektu, praca z tekstem: projekt procesu pielęgnowania na podstawie analizy indywidualnego przypadku (case study), analiza dowodów naukowych w artykułach naukowych i analiza wytycznych lub zaleceń dotyczących praktyki pielęgniarstwa w oparciu o przegląd piśmiennictwa.
Tematyka zajęć	
<p>Ustalenie priorytetów opieki pielęgniarstwa i działań prewencyjnych w zaburzeniach snu u osób starszych.</p> <p>Ocena możliwości i deficyty osoby starszej po udarze niedokrwiennym mózgu z wykorzystaniem skal.</p> <p>Sposoby komunikacji z osobą starszą z zaburzeniem funkcji poznawczych.</p> <p>Opieka nad pacjentem starszym w okresie okołoperacyjnym.</p> <p>Opieka pielęgniarstwa nad chorym długotrwale unieruchomionym w łóżku.</p>	

Forma zajęć	Metody dydaktyczne
Praktyka zawodowa	Metoda sytuacyjna, ćwiczenia praktyczne w warunkach rzeczywistych
Tematyka zajęć	
<p>Zapoznaje się z zasadami ergonomii i obowiązującymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.</p> <p>Organizuje opiekę pielęgniarską nad osobą w podeszłym wieku.</p> <p>Rozpoznaje potrzeby zdrowotne ludzi starych.</p> <p>Organizuje działania związane z problemami pielęgnacyjnymi: utrzymać czystość ciała i otoczenia pacjenta, zaspokoić podstawowe potrzeby podopiecznego, tj. odżywianie, wydalanie, kontrolować parametry życiowe chorego, podawać leki różnymi drogami</p> <p>Pomaga pacjentowi w utrzymaniu jak najkorzystniejszego stanu zdrowia, tj. zapobiegać odleżynom, przykurczom, powikłaniom płucnym. - stosuje ćwiczenia izometryczne, samoobsługi, pionizacji i nauki chodzenia przy pomocy sprzętów wspomagających.</p> <p>Ocenia i kwalifikuje pacjenta do odpowiedniej kategorii opieki wynikającej ze stanu zdrowia.</p> <p>Rozpoznaje schorzenia i podejmuje odpowiednie działania pielęgnacyjne.</p> <p>Ocenia stan pacjenta na podstawie badań.</p> <p>Ocenia stan zdrowia chorego.</p> <p>Organizuje proces adaptacji i aktywizacji osoby starszej w środowisku.</p> <p>Stosuje ćwiczenia izometryczne, samoobsługi, pionizacji i nauki chodzenia przy pomocy sprzętów wspomagających.</p>	

Literatura podstawowa:

1	pod red. Wieczorkowska - Tobis K, Talarska D; Geriatria i pielęgniarstwo geriatryczne. Warszawa PZWL, 2008
2	pod red. Kędziora-Kornatowska K, Muszałik M; Kompendium pielęgnowania pacjentów w starszym wieku. Lublin Czelej, 2007
3	pod red. Biercewicz M, Szewczyk M.T, Ślusarz R; Pielęgniarstwo w geriatrii. Borgis 2006
4	Błaszczak R, Dominiak I, Wojtczak A; Pielęgniarstwo geriatryczne. wyd.” Sopot Edumetriq” Akademia ochrony zdrowia 2017

Literatura uzupełniająca:

1	Hager K, Krause O; redaktor wyd. polskiego Sobieszczańska M; Geriatria, Wrocław Edra Urban&Partner. 2018
2	red. nauk. Muszałik M, Kędziora- Muszyńska K; Pielęgowanie pacjentów w starszym wieku, Warszawa PZWL 2018
3	pod. red. Gąsowski J, Piotrowicz K; Geriatria wybrane zagadnienia, Kraków Medycyna Praktyczna 2020